

178

Stuurgroep Noordzee en Oceanen

Jaarverslag 1999

S

STUURGROEP NOORDZEE EN OCEANEN

222939

Jaarverslag 1999

Vlaams Instituut voor de Zee
Flanders Marine Institute

Alle documenten waarnaar in dit verslag verwezen wordt, zijn op aanvraag verkrijgbaar op het secretariaat van de Stuurgroep Noordzee en Oceanen

Michael Kyramarios

Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee (BMM)

Gulledelle 100, 1200 Brussel

tel. 02/773.21.29 - fax. 02/770.69.72 - E-mail : M.Kyramarios@mumm.ac.be

BMM website: <http://www.mumm.ac.be>

INHOUD

1. INLEIDING	5
2. ALGEMENE WERKING VAN DE STUURGROEP NOORDZEE EN OCEANEN	6
2.1. INTEGRATIE IN DE STRUCTUUR VAN HET CCIM	6
2.2. TASK TEAMS VAN DE SG NOORDZEE EN OCEANEN	6
2.2.1. TASK TEAM PESTICIDEN (TT PEST)	6
2.2.2. TASK TEAM NUTRIËNTEN (TT NUT)	7
2.3. ANDERE STUUR- EN WERKGROEPEN VAN HET CCIM	8
2.3.1. STUURGROEP INDSEC/BAT (CCIM)	8
2.3.2. STUURGROEP PRODUCTBELEID (CCIM)	9
3. VERDRAG VAN PARIJS - OSPAR-VERDRAG	12
3.1. INLEIDING	12
3.2. VERGADERING VAN DE OSPAR-COMMISSIE VAN 1999	12
4. VIJFDE NOORDZEECONFERENTIE (NSC5)	14
6. EUROPESE UNIE	16
7. UN-CSD	17
8. BESLUITEN	18
BIJLAGE I STRUCTUUR VAN HET CCIM	19
BIJLAGE II OSPAR WERKINGSSTRUCTUUR	20
BIJLAGE III LEDEN VAN DE STUURGROEP NOORDZEE EN OCEANEN	22
BIJLAGE IV LIJST MET INFORMATIEDOCUMENTEN	24

1. INLEIDING

Dit document is het jaarverslag dat handelt over de activiteiten van de Stuurgroep Noordzee en Oceanen voor het jaar 1999.

Het bestaan van deze stuurgroep heeft te maken met het feit dat voorbereiden en uitvoeren van acties die kaderen in het internationaal beleid tot bescherming van het mariene milieu, verregaand overleg tussen de federale en regionale instanties vergt.

De Interministeriële Conferentie Leefmilieu (ICL) van 12 november 1990 heeft op ad hoc grondslag de Technische Commissie Noordzee (MNZ) opgericht, die gediend heeft als overlegstructuur voor het voorbereiden en doorvoeren van de beslissingen genomen in het kader van het Verdrag van Parijs, de Noordzeeconferenties en andere internationale verdragen betreffende het mariene milieu. Deze Technische Commissie werd onder het voorzitterschap geplaatst van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee (BMM).

Sedert de Samenwerkingsovereenkomst inzake Internationaal Milieubeleid van 5 april 1995 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de MNZ omgedoopt tot de «Stuurgroep Noordzee en Oceanen» en worden de standpunten die deze uitwerkt, voorgelegd aan het Coördinatiecomité voor het Internationaal Milieubeleid (CCIM) dat door diezelfde Overeenkomst in het leven geroepen werd.

De Stuurgroep Noordzee en Oceanen bereidt de standpunten voor die België neemt op internationale vergaderingen die handelen over het beleid m.b.t. het mariene milieu. Voorts coördineert de Stuurgroep de uitvoering van deze internationale verdragen en werkt daaraan ook mee. Het belangrijkste onderdeel van zijn opdracht heeft te maken met de werkzaamheden i.v.m. het Verdrag van Parijs (voorkoming van verontreiniging van de zee vanaf het land, op 4 juni 1974 in Parijs ondertekend), vervolgens die i.v.m. het OSPAR-Verdrag (Verdrag ter bescherming van het mariene milieu van het Noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan, op 21-22 september 1992 in Parijs ondertekend), dat de opvolger was van het Verdrag van Oslo (voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten uit schepen en luchtvaartuigen, op 6 april 1974 in Oslo getekend) en het genoemde Verdrag van Parijs. De Internationale Conferenties voor de bescherming van de Noordzee (NSC) vormen eveneens een belangrijk aspect in de opdracht van de SG Noordzee en Oceanen, die voorts regelmatig andere internationale vergaderingen voorbereidt en volgt.

2. ALGEMENE WERKING VAN DE STUURGROEP NOORDZEE EN OCEANEN

2.1. Integratie in de structuur van het CCIM

De Stuurgroep Noordzee en Oceanen maakt deel uit van de thematische werkgroepen die binnen het CCIM bestaan (CCIM-structuur, zie bijlage 1).

De SG heeft twee gespecialiseerde Task Teams (TT) opgericht: het Task Team Pesticiden (of TT Pest) en het TT Nutriënten (of TT Nut) die onder de koepel van de Stuurgroep functioneren en volop aan diens activiteiten deelnemen.

Bovendien behandelen andere Stuurgroepen en Werkgroepen van het CCIM bij gelegenheid internationale dossiers, die verband houden met de bescherming van zeeën en oceanen, onder meer ook in het kader van OSPAR. De TT Pest, TT Nut en andere Stuur- en Werkgroepen van het CCIM brengen regelmatig verslag uit aan de Stuurgroep Noordzee en Oceanen.

Alle andere in dit jaarverslag vermelde materies zijn op de besprekingen van de Stuurgroep Noordzee en Oceanen zelf aan bod gekomen.

2.2. Task Teams van de SG Noordzee en Oceanen

2.2.1. Task Team Pesticiden (TT Pest)

De TT Pest functioneert onder de koepel van de Stuurgroep Noordzee en Oceanen en staat in voor het voorbereiden en opvolgen van de aspecten «pesticiden» in het kader van het OSPAR-Verdrag. Dit kunnen zowel pesticiden voor landbouwkundig dan wel voor niet-landbouwkundig gebruik (biociden) zijn.

Pro memorie, op 4 juni 1996 had de Interministeriële Milieuconferentie (IMC) haar goedkeuring gehecht aan de aanbevelingen zoals geformuleerd door dit Task Team en vermeld in het verslag "Verontreiniging van het watermilieu met lindaan, endosulfan, atrazine, simazine, triphenyltin, pentachloorfenol en dichloorvos - reductiestrategie". De activiteiten van dit Task Team hadden voor een groot deel te maken met de uitvoering van deze beslissing (voor de integrale tekst van deze beslissing verwijzen wij naar het MNZ activiteitenverslag 1996).

Een stand van zaken werd opgesteld per eind 1998. U vindt deze gegevens terug in het jaarverslag '97-'98 van de SG Noordzee en Oceanen.

Het jaar 1999 werd besteed aan de verdere afwikkeling van het laatste punt van de IMC Beslissing van 4 juni 1996:

- opstelling van een reductieprogramma voor de stoffen vermeld in appendix 1 van bijlage 2 van de verklaring van de 4de Noordzeeconferentie, alsook voor de 7 stoffen waarover punt 2 van de IMC Beslissing handelt.

Een overzicht van de recente resultaten van de monitoring en de erkenningen/vergunningen werd al opgesteld en moet dienen als uitgangspunt voor het uitwerken van het eigenlijke reductieprogramma.

In het kader van de OSPAR werkgroep DIFF (diffuse verontreiniging, zie verder) heeft dit Task Team voorts het standpunt van België uitgewerkt met betrekking tot de initiatieven van Groot-Brittannië i.v.m. respectievelijk pesticiden voor landbouwkundig gebruik en pesticiden die gebruikt worden in openbare uitrustingen (of ontspanningszones).

In het eerste geval werd de DIFF vergadering van 1999 gevraagd zich uit te spreken over een ontwerp van OSPAR-aanbeveling betreffende de beste milieuveilige handelwijze met het oog op een gereduceerde aanvoer van pesticiden voor landbouwkundig gebruik in het milieu, dit door het toepassen van geïntegreerde teeltbeheerstechnieken.

In het tweede geval moest de DIFF vergadering zich uitspreken over een ontwerp van OSPAR-aanbeveling betreffende de beste milieuveilige handelwijze met het oog op een gereduceerde inbreng in het milieu vanwege het gebruik van pesticiden in ontspanningszones.

Beide gevallen zullen in de loop van het jaar 2000 nader onderzocht worden.

2.2.2. Task Team Nutriënten (TT Nut)

Het TT Nut is verantwoordelijk voor het voorbereiden en opvolgen van alle aspecten van het OSPAR-Verdrag, die verband houden met «nutriënten». Als dusdanig is België pilootland voor het uitwerken van nutriëntbalansen, die een indicator moeten vormen voor de verliezen naar de oppervlaktewateren. In dit verband heeft de Pedologische Dienst van België ten behoeve van het Vlaamse Gewest een studie uitgevoerd. Het was de bedoeling na te gaan of de berekeningen van mineraaloverschotten goede indicatoren zijn voor de nutriëntverliezen vanuit de landbouw naar het watermilieu. Voorlopige rapporten werden in 1997 en 1998 voorgelegd aan de OSPAR-werkgroep met verantwoordelijkheid voor nutriënten (groep NEUT). Een eindrapport werd opgesteld tegen de vergadering 1999 van deze werkgroep. Voor de berekening van deze nutriëntbalansen baseert de studie zich op de richtlijnen van het Verdrag van Parijs.

Het besluit is dat de correlatie tussen de mineraalbalansen en de verliezen ervan naar het watermilieu bijzonder groot is bij toestanden van hoge nutriëntoverschotten

Uitgaande van deze studie konden een reeks opties inzake goede milieuveilige handelwijzen milieupraktijken geformuleerd worden ten behoeve van de landbouw. Een teken van de deugdelijkheid van dit werk is dat een groot deel van deze goede handelwijzen nu al omgezet zijn in allerlei geldende wetgeving. Alhoewel dit laatste element wel iets afdoet van de toegevoegde waarde van de studie, leveren de studiebesluiten een aanzienlijke bijdrage tot de uitwerking van geharmoniseerde goede landbouwpraktijken; dit is trouwens één van de erkende samenwerkingsgebieden OSPAR/Europese Unie. De Europese Commissie zal met deze studie rekening houden bij haar werkzaamheden tot aanduiding van eventuele bijkomende maatregelen voor de landbouw.

De experts van de Pedologische Dienst van België hebben actief aan de werkzaamheden van dit Task Team meegewerkt.

Voorts heeft dit Task Team onder meer, in samenwerking met Duitsland, het reportingformulier voor de PARCOM-richtlijn van 1995 betreffende de (hogergenoemde) berekening van de mineraalbalansen opgesteld.

In het kader van het HARP-NUT proces tenslotte (uitwerking van geharmoniseerde procedures voor reporting inzake nutriënten, zie verder) werden de Belgische bijdragen eveneens door het TT Nut gecoördineerd. Deze taak vergt actieve betrokkenheid vanwege de partners van het TT Nut.

Het in het kader van HARP-NUT verrichtte werk zou moeten uitmonden in reportingformulieren die bruikbaar zijn binnen de verschillende intergouvernementele organisaties (OSPAR, EU, NSC, enz.). Van dit HARP-NUT proces vindt u verder een beschrijving.

2.3. Andere Stuur- en Werkgroepen van het CCIM

2.3.1. Stuurgroep INDSEC/BAT (CCIM)

De Stuurgroep INDSEC/BAT heeft zijn coördinatie- en opvolgingsopdracht voortgezet met betrekking tot enerzijds de werkzaamheden van de groep OSPAR-POINT (polluenten uit puntbronnen), en anderzijds het forum voor informatie-uitwisseling over de beste beschikbare technieken in het kader van artikel 16.2 van de IPPC-richtlijn (IEF) en de bijbehorende technische werkgroepen (TWG) die samen met het IPPC-bureau van Sevilla de BREF's (BAT Reference documents) voorbereiden.

De werkgroep POINT blijft zich in hoofdzaak bezighouden met de chlooralkali/kwik-sector, die te maken heeft met een verbod op het

kwikprocédé vanaf 2010 zoals opgelegd door PARCOM Beslissing 90/3, paragraaf 3.

De workshop die van 27 tot 29 september in Madrid gehouden werd, heeft alle technisch-economische aspecten onderzocht die verband houden met de toepassing van paragraaf 3 van PARCOM Beslissing 90/3.

De POINT-vergadering van Sevilla (december 1999) heeft beslist om de resultaten van deze werkzaamheden een vervolg te geven op het vlak van PRAM en OSPAR 2000.

Op het vlak van POINT heeft de groep INDSEC/BAT ook van nabij de sector van de non-ferrometalen opgevolgd alsook de ontwikkeling van de tool voor een algemene effluentevaluatie (whole effluent assessment).

Door pilootland België werd voorts een aanzienlijke inspanning geleverd om de toepassing van Aanbeveling 94/5 over de beste beschikbare technieken voor de textielindustrie, te evalueren.

Deze werkzaamheden zullen in 2000 voortgezet worden via de intersessionele contactgroepen (ICG) die op de POINT-vergadering 1999 in het leven geroepen werden.

Wat de technische werkgroepen (TWG) betreft die aan het IPPC-BAT-forum (IEF) verbonden zijn, heeft de Stuurgroep INDSEC/BAT de adviezen van de Belgische experts betreffende de BREF-ontwerpen, in het bijzonder betreffende het tweede onderzoek van het BREF-ontwerp «chloralkali», gecoördineerd.

De vergaderingen van het informatie-uitwisselingsforum (IEF) van februari 2000 en september 1999 werden door de leden van INDSEC/BAT voorbereid en van nabij opgevolgd. Drie BREF's werden afgerond en zijn nu goed voor publicatie door de Europese Commissie.

2.3.2. Stuurgroep Productbeleid (CCIM)

In verband met gevaarlijke chemische stoffen en producten werden onderstaande punten binnen de stuurgroep productbeleid besproken, punten die in de loop van 1999 rechtstreeks of onrechtstreeks bijgedragen hebben tot de werkzaamheden van de Stuurgroep Noordzee en Oceanen:

1. Voorbereiding van de Belgisch standpunten met het oog op de herziening van de richtlijnen TBT, Cadmium en PCP (kaderrichtlijn 76/769/EEG) ;
2. Bijdrage tot de DIFF-vragenlijst betreffende vervangmiddelen en de ontwerpen van aanbeveling betreffende PAK's;
3. Eerste analyse van het Belgische document over PCB's/PCT's in het kader van HARP-HAZ en DIFF;

4. Toekenning van prioriteiten, bijdragen, commentaren en stand van zaken i.v.m. de risico-evaluatie en de strategie tot risicovermindering van verschillende stoffen in het kader van reglement 793/93/EEG betreffende bestaande chemische stoffen, waaronder gechloreerde paraffines, nonylfenolen, waarvan sommige al beoogd worden door reductiemaatregelen binnen de OSPAR-Commissie.

5. Plaats van de TT PEST binnen de structuur van het CCIM.

1. De Europese richtlijnen tot beperking van TBT (89/677/EEG) en PCP (91/173/EEG) werden herzien. Deze herziening van de beperkingen voor TBT verwijzen duidelijk naar de werkzaamheden van de IMO, die voorziet in een totaal verbod tegen 2003. De herziening van de beperkingen voor PCP vertaalt zich voor België in een totaal verbod, daar waar het verbod op Europees vlak afwijkingen toelaat voor de landen die grenzen aan de Atlantische Oceaan. De herziening van de cadmiumrichtlijn (91/338/EEG) is vanwege de vele twistpunten i.v.m. de risico-evaluatiestudie, niet kunnen doorgaan; een herziening van deze studie staat op het programma zodat de aanpassing aan de vooruitgang van de techniek op dit vlak vóór eind 2002 een feit kan zijn.

2. Een eerste ontwerp van antwoord op een DIFF-vragenlijst naar vervangmiddelen werd voorgesteld samen met commentaren over een ontwerp van aanbeveling betreffende de PAK-emissies door met creosoot behandeld hout en door de thuisverbranding van vaste brandstoffen.

3. Een eerste voorstelling van het toekomstige Belgische document over PCB's en PCT's heeft plaatsgevonden uitgaande van de resultaten van de bij een externe consultant bestelde studie. Het document maakt een analyse van de PCB's/PCT's die bevat zijn in de kleine eenheden die wel op de markt aanwezig zijn maar niet onder de Europese richtlijn vallen. Een grondiger analyse heeft rechtstreeks in de groep Noordzee plaatsgevonden. Uiteindelijk doel van dit document is zo nodig emissiereducerende maatregelen voor te stellen.

4. De stand van zaken (afronding) i.v.m. de risicoreductie voor gechloreerde paraffines in het kader van Reglement 793/93/EEG, dit wil zeggen een beperking op het in de handel brengen en het gebruik via een amendement van richtlijn 76/769/EEG naar aanleiding van de risico-evaluatiestudie, werd besproken; het toepassingsgebied valt niet volledig samen met dat van de OSPAR-aanbeveling. Binnen de groep is trouwens bij herhaling gewezen op de noodzakelijke convergentie tussen de beperkingen uitgaande van de OSPAR-Commissie en die uitgaande van de Europese Commissie.

Tegen dezelfde achtergrond is ook de bespreking begonnen van de strategie tot reductie van de risico's van nonylfenolen, dit met raadpleging van de betrokken industriële sectoren.

Nog tegen dezelfde achtergrond werd de stand van zaken i.v.m. de reductiestrategie en de risico-evaluatie van andere stoffen, aan de werkgroep overgemaakt en werd op Belgisch vlak, uit de stoffen op de 3 prioritaire lijsten van het reglement, een selectie van belangrijke stoffen gemaakt.

5. Doordat de groep *Gevaarlijke Stoffen* vervangen is door de groep *Productbeleid* is de bespreking begonnen over de toekomstige plaats van het TT PEST binnen de structuur van het CCIM. Deze bespreking moet in 2000 samen met deze werkgroep voortgezet en afgerond worden.

3. VERDRAG VAN PARIJS - OSPAR-VERDRAG

3.1. Inleiding

Het OSPAR-Verdrag dat op 22 september 1992 in Parijs ondertekend werd, is op 25 maart 1998 van kracht geworden. De OSPAR-Commissie is het orgaan dat dit Verdrag ten uitvoer moet brengen. Tot dan gold het Verdrag van Parijs van 1974 als kader voor de onderhandelingen betreffende de bescherming van het mariene milieu tegen verontreiniging vanaf het land. Daarom wordt verwezen naar Beslissingen of Aanbevelingen die tot stand gekomen zijn hetzij in het kader van de Commissie van Parijs, hetzij de OSPAR-Commissie. Voorts stippen wij nog aan dat de OSPAR-Beslissingen juridisch bindend zijn.

3.2. Vergadering van de OSPAR-Commissie van 1999

De vergadering van de OSPAR-Commissie werd van 21 tot 24 juni 1999 in Hull gehouden. Deze vergadering bouwde verder op de belangrijke OSPAR ministervergadering van 1998 in Sintra (Portugal).

OSPAR 1999 heeft een nieuwe offshorestrategie goedgekeurd, die omvattende milieudoelstellingen bevat voor de offshore petroleum- en gasindustrie. Deze nieuwe strategie legt tevens de controles en beheerssystemen vast die bedoeld zijn om deze doelstellingen te halen.

Met deze vijfde strategie, naast de vier andere, in 1998 goedgekeurde strategieën betreffende gevaarlijke stoffen, radioactieve stoffen, eutrofiëring en bescherming van de mariene ecosystemen, heeft de OSPAR-Commissie haar beleid met succes bijgestuurd met de bedoeling het internationale verdrag binnen het kader waarvan zij functioneert en dat vorig jaar van kracht geworden is, effect te laten sorteren.

Voorts heeft de OSPAR-Commissie '99 richtlijnen goedgekeurd betreffende de controles die uitgeoefend moeten worden op de aanleg van kunstmatige riffen die bedoeld zijn om de groei van zeefauna te bevorderen, alsook een aanbeveling (OSPAR-aanbeveling 99/1) betreffende de beste beschikbare technieken die toegepast moeten worden op de fabricage van PVC in emulsie, waardoor zij haar bestrijking van de PVC-industrie verder verruimt.

Het Belgisch standpunt betreffende deze aanbeveling werd uitgewerkt binnen de INDSEC/BAT Stuurgroep en door de Stuurgroep Noordzee en Oceanen overgemaakt aan het CCIM, dat zijn akkoord verleend heeft op zijn 141ste vergadering van 8 juni 1999.

Tijdens haar vergadering van 1999 heeft de OSPAR-Commissie tevens haar werkmethodes herzien met de bedoeling de tenuitvoerbrenging van haar vijf langetermijnstrategieën te vergemakkelijken. Deze herziening werd al gedeeltelijk doorgevoerd tijdens de intersessieperiode 1999-2000 (zie bijlage 2).

Van de OSPAR-werkzaamheden die gecoördineerd worden door de Stuurgroep Noordzee en Oceanen, moeten wij tenslotte ook herinneren aan de activiteiten van DYNAMEC. Deze groep, die in 1998 opgericht werd naar aanleiding van de Ministervergadering van Sintra (Portugal), heeft tot doel de eerste stadia van de OSPAR-strategie inzake gevaarlijke stoffen ten uitvoer te brengen. De taak van DYNAMEC bestaat erin een mechanisme uit te werken waarmee de voor het mariene milieu gevaarlijke stoffen, in volgorde van belangrijkheid geselecteerd en gerangschikt kunnen worden.

De OSPAR-Commissie zal zich op de resultaten van DYNAMEC baseren voor de herziening van haar lijst met prioritaire stoffen, dit zijn de stoffen waarvoor zij de acties die noodzakelijk zijn om de aanvoer naar het mariene milieu te verminderen (geleidelijk aan tot nul tegen het jaar 2020), zal evalueren en formuleren.

De DYNAMEC groep werd onder Belgisch voorzitterschap geplaatst en is in 1999 vijf keer bijeengekomen (waarvan twee intersessionele vergaderingen). De SG Noordzee en Oceanen fungeert als tussenschakel tussen DYNAMEC en de betrokken Belgische experts.

Vermelden wij tot slot nog één van de andere DYNAMEC-activiteiten, met name de uitwerking, in samenwerking met de Europese Commissie, van risico-evaluatieprocedures (risk assessment) voor gevaarlijke stoffen in het mariene milieu.

4. VIJFDE NOORDZEECONFERENTIE (NSC5)

De vijfde Noordzeeconferentie (NSC5) is gepland voor het voorjaar van 2002 (op uitnodiging van Noorwegen). Volgende landen nemen aan dit forum deel: Duitsland, België, Denemarken, Frankrijk, Noorwegen, Zweden, Zwitserland, Nederland, de Europese Commissie. Een aantal niet-gouvernementele waarnemers verlenen eveneens hun actieve medewerking.

Deze conferenties vinden op ministerniveau plaats en buigen zich over de milieuproblemen van de Noordzee. Hier verbinden de ministers zich ertoe om maatregelen te nemen tot bescherming of verbetering van het milieu op de Noordzee. Met name hebben zij gepoogd om de lozingen en emissies van toxische, persistente en voor bio-accumulatie gevoelige stoffen in de Noordzee te beperken. Voorts hebben zij beslist om uitgaande van het voorzorgbeginsel een aantal stoffen en bepaalde handelwijzen te bannen.

In het kader hiervan werd op 13 en 14 maart 1997 in het Noorse Bergen op een tussentijdse ministervergadering (IMM) gehouden, die zich specifiek beziggehouden heeft met de problemen in verband met de integratie tussen visserij en milieu. Aangezien deze materies onder federale bevoegdheid vallen, werden zij echter door deze Stuurgroep niet besproken.

De verklaring van Esbjerg (Denemarken), die de afsluiting vormde van de vierde Noordzeeconferentie, heeft er met name op gewezen hoe belangrijk het is om over transparante, betrouwbare en vergelijkbare reportingprocedures te beschikken. Deze moeten een duidelijk beeld geven van de toestand en moeten de band leggen tussen de maatregelen die als gevolg van eenieders verbintenissen genomen werden, de resultaten van deze maatregelen en de gevolgen ervan op het milieu.

Inspeland op deze oproep werd een HARP-NUT groep (Harmonized Quantification and Reporting Procedures for Nutrients) opgericht, waarvan Noorwegen de coördinatie op zich nam. Deze groep houdt zich bezig met het uitwerken van geharmoniseerde procedures voor de kwantificering en reporting van nutriëntlozingen, -emissies en -verliezen die in zee terecht komen. Deze procedures zullen de vorm krijgen van richtlijnen voor de reporting van de nutriëntenaanvoer via huishoudelijk afvalwater, de industrie, de piscicultuur, enz.

Het eerste doel is, gevolg gevend aan de verklaring van Esbjerg, te beschikken over kwaliteitsgegevens ter voorbereiding van de vijfde Noordzeeconferentie.

Hierbij stippen wij evenwel aan dat voor deze opdracht op OSPAR-vlak samengewerkt wordt. De Europese Commissie en het Europees Milieu Agentschap nemen eveneens aan deze werkzaamheden deel. Uiteindelijk moet deze samenwerking leiden tot eenzelfde

reportingsysteem (mits de nodige «fine tuning»), ook voor OSPAR, HELCOM, BARCOM, de Internationale Riviercommissies en vooral de Lidstaten van de Europese Unie, dat bruikbaar is voor de rapporten die zij dienen op te stellen in toepassing van de Richtlijnen terzake (Richtlijnen Nitraten, Huishoudelijk Afvalwater, enz.).

In het zog van HARP en met dezelfde doelstellingen werd in september 1998 het HARP-HAZ-proces gestart, dat zich wil bezighouden met gevaarlijke stoffen in het algemeen. Ook dit project wordt geleid door Noorwegen, dat in 2002 organiserend land is van de vijfde Noordzeeconferentie.

Een contactgroep werd opgericht die een prototype van reportingsysteem voor deze stoffen moet uitwerken. Dit zal dan gebruikt worden om op NSC5 aan de ministers verslag uit te brengen.

De Belgische bijdragen tot HARP en HARP-HAZ worden gecoördineerd door de SG Noordzee en Oceanen.

6. EUROPESE UNIE

Een Kaderrichtlijn betreffende water is sedert 1997 in bespreking. Dit ontwerp is bedoeld om te komen tot een goede waterkwaliteit binnen de Gemeenschap. Origineel aan dit ontwerp is dat het een waterbeheer per stroomgebied wil doorvoeren en dat het via een gecombineerde aanpak milieukwaliteitsdoelstellingen en emissielimietwaarden wil combineren.

De coördinatie van het Belgisch standpunt i.v.m. de mariene aspecten van dit ontwerp van Kaderrichtlijn vond plaats binnen de SG Noordzee en Oceanen. In het bijzonder werd erop toegezien dat de engagementen die genomen moeten worden om deze Kaderrichtlijn na te leven, verzoenbaar zijn met de engagementen aangegaan door OSPAR en door de Noordzeeconferenties.

In de loop van 1999 werd over dit ontwerp van Richtlijn in eerste lezing advies uitgebracht door het Europees Parlement. De Stuurgroep Noordzee en Oceanen werd van de evolutie van de besprekingen over de «mariene» adviezen van het Europees Parlement, op de hoogte gehouden.

7. UN-CSD

De Commissie voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties (UN-CSD) werd opgericht om de opvolging van de Conferentie van Rio van 1992 te verzekeren. Eén van haar belangrijkste opdrachten is de uitvoering van Agenda 21 na te gaan.

Tijdens zijn 7de sessie (New-York, 19-30 april '99), heeft de UN-CSD onder meer het sectorieel thema van de oceanen en zeeën onderzocht. In het licht hiervan heeft de Stuurgroep Noordzee en Oceanen (vanaf 1998 en samen met de BMM), meegewerkt aan de uitwerking van het document «Guidelines for CSD VII, Oceans & Seas», dat de verschillende aspecten schetst van hoe België maatregelen tot bescherming van oceanen en zeeën, uitvoert. Dit document staat ter beschikking op de website van de Verenigde Naties:

- <http://www.un.org/esa/agenda21/natlinfo/countr/belgium/natur.htm#oceans>

Eén van de belangrijkste debatten op deze zevende sessie handelde over de samenwerking en coördinatie op het vlak van oceanen en zeeën. De CSD heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aanbevolen een informeel, consultatief orgaan (met onbeperkte samenstelling) in het leven te roepen onder de bescherming van de Algemene Vergadering. Dit orgaan zou als enige opdracht krijgen in te staan voor de noodzakelijke coördinatie om te komen tot een geïntegreerd aanpak op het vlak van de oceanen, dit zowel op intergouvernementeel vlak als tussen agentschappen.

De andere debatten over de oceanen en zeeën sloegen met name op:

- de problematiek van de pleziervaartuigen;
- de verboden, niet-aangegeven en onwettige visvangst;
- de verontreiniging afkomstig van het land en de traagheid waarmee het Wereldwijd Actieplan (GPA) toegepast wordt;
- de mariene wetenschappen.

8. BESLUITEN

Op het vlak van het overleg tussen de Federale Overheid en de Gewesten heeft de Stuurgroep Noordzee en Oceanen in de loop van 1999 de voorbereiding verzorgd van de Belgische standpunten op de verschillende internationale fora, die bevoegd zijn voor de bescherming van het mariene milieu (OSPAR, EU, NSC, UN-CSD, etc).

Even veel belang heeft de Stuurgroep gehecht aan de uitvoering van de beslissingen, aanbevelingen en resoluties zoals die binnen deze fora genomen werden.

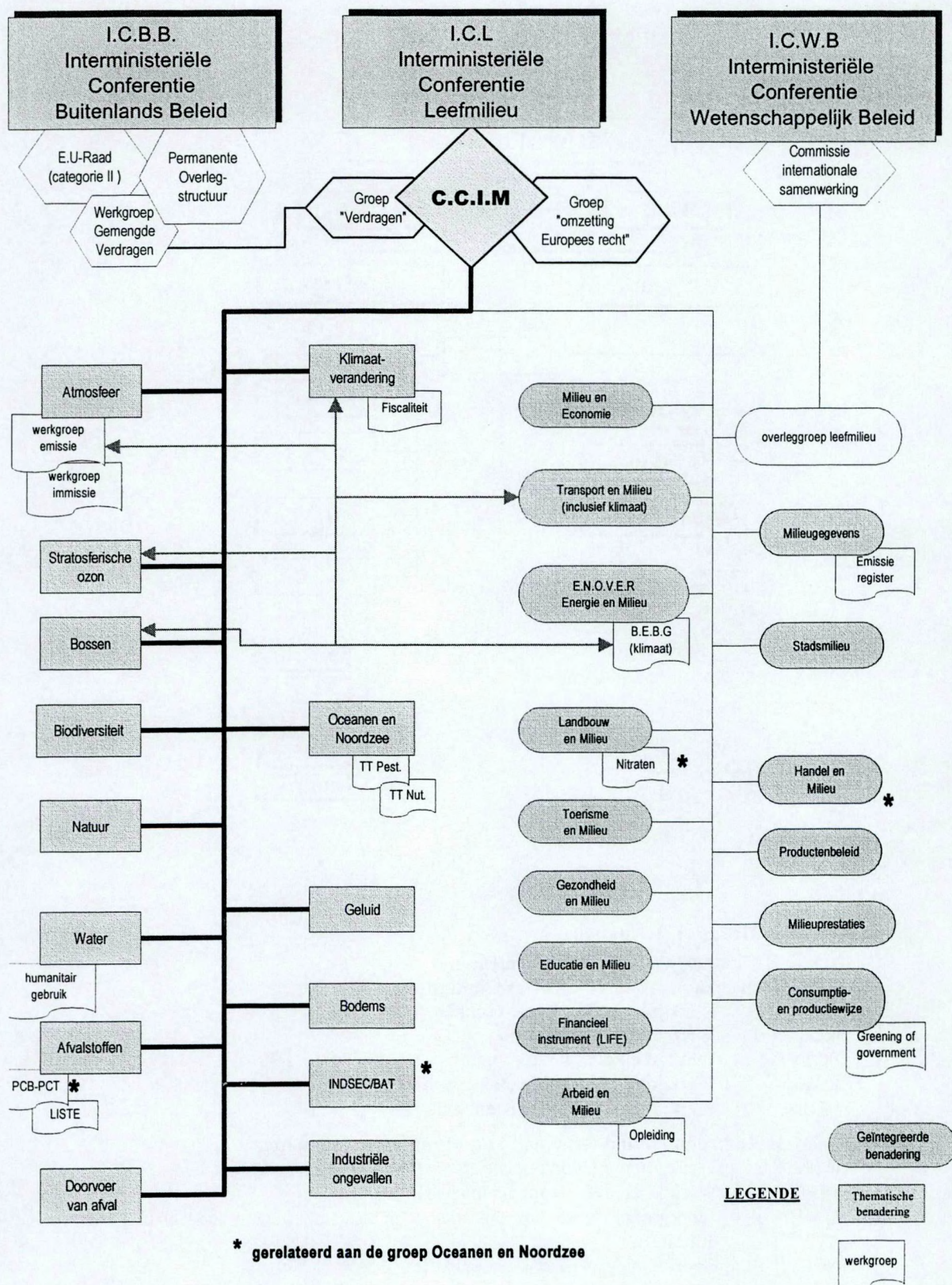
Evenzo werd gezorgd voor de feedback en distributie van informatie zowel binnen de Groep als naar de andere Stuurgroepen en het CCIM zelf.

Dit belangrijke, diepgravende werk zorgt voor een samenhangende uitvoering van zowel de OSPAR-strategieën als de andere door de ministers aangegane verbintenissen, die aangeven welke koers wij de komende generatie zullen moeten varen.

De inzet is groot en het welslagen staat en valt met de daadwerkelijke medewerking van de diverse partners van de Stuurgroep.

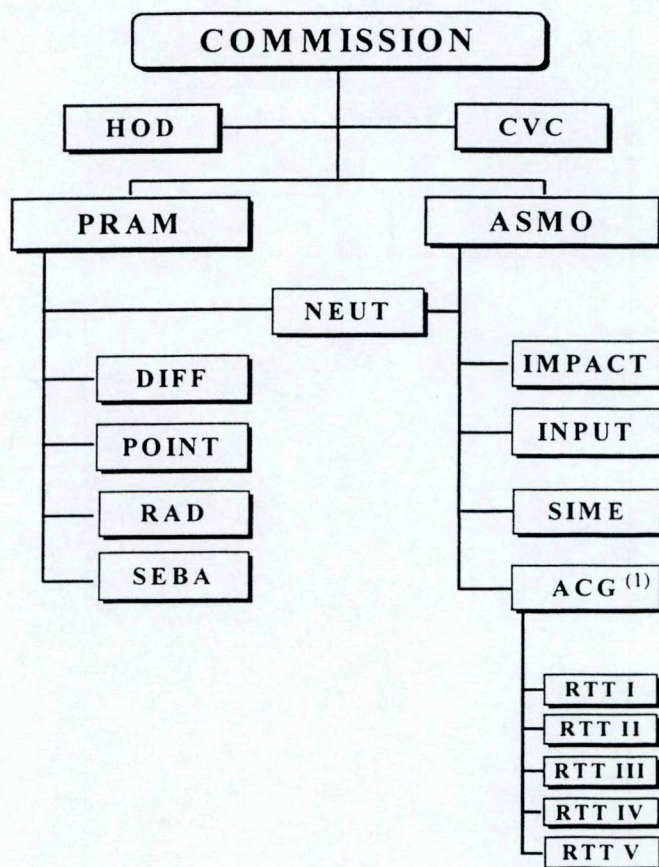
De problemen i.v.m. het mariene milieu en de oplossing ervan hebben een duidelijk internationale dimensie. België is het zichzelf verplicht om het werk dat verricht wordt door de in dit verslag vermelde intergouvernementele instanties, ernstig te nemen, om actief deel te nemen aan de debatten die aan de beslissingen voorafgaan en om, eens die beslissingen genomen, de aangegane verbintenissen ten volle na te komen. Dat is de permanente uitdaging die de Stuurgroep Noordzee en Oceanen moet en wil aangaan.

BIJLAGE I STRUCTUUR VAN HET CCIM

BIJLAGE II OSPAR WERKINGSSTRUCTUUR

OSPAR structuur vóór de OSPAR 99 vergadering (Hull)

HOD: Heads of Delegation

CVC: Chairmen and Vice-Chairmen

PRAM: Programmes and Measures Committee

DIFF: Werkgroep over diffuse bronnen

NUT: Werkgroep over nutriënten

POINT: Werkgroep over puntbronnen

RAD: Werkgroep over radioactieve stoffen

SEBA: Werkgroep over activiteiten in de zee

ASMO: Environmental Assessment and Monitoring Committee

IMPACT: Werkgroep over de impact op het marien milieu

INPUT: Werkgroep over de inputs in het marien milieu

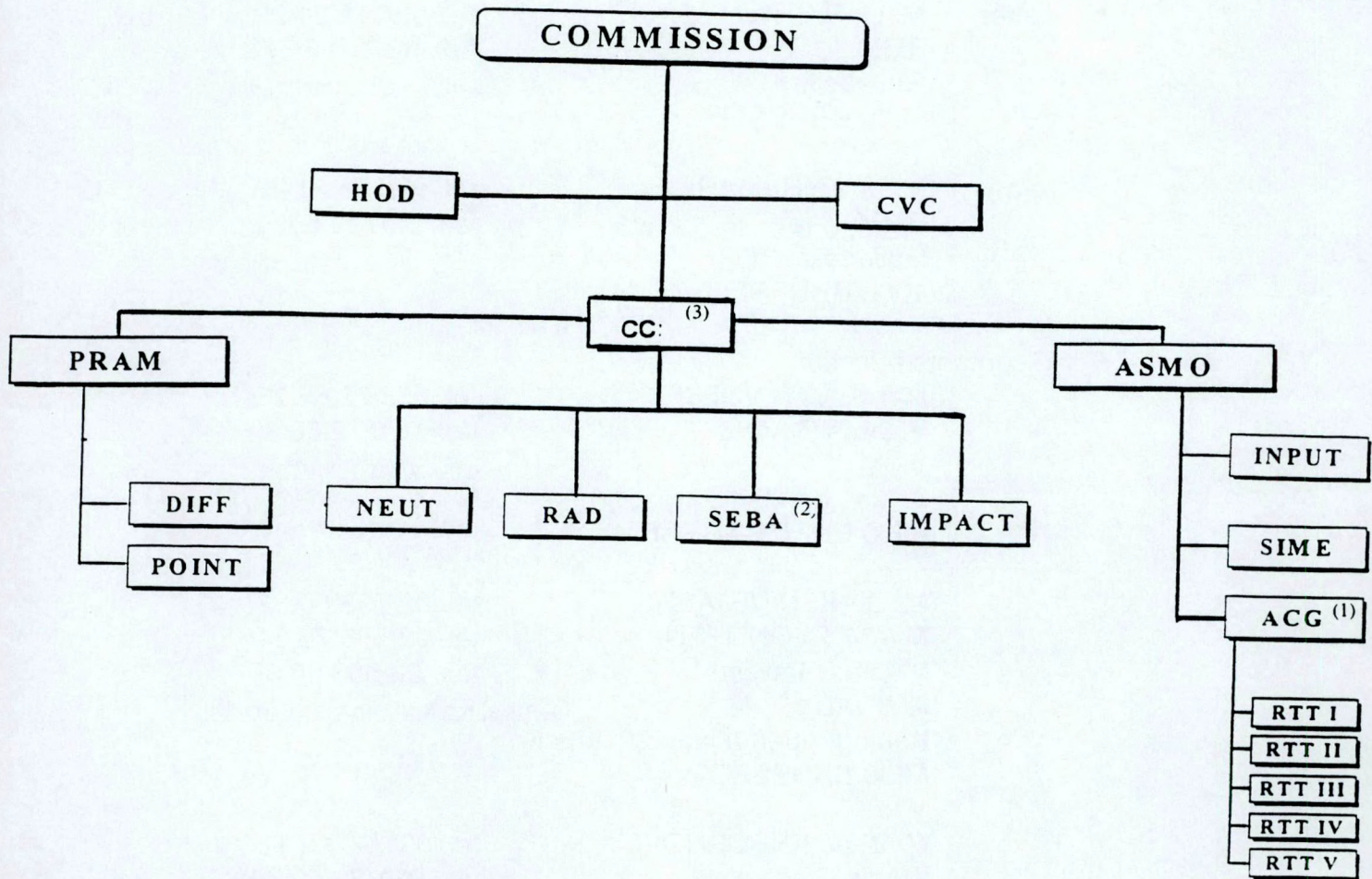
SIME: Werkgroep over de concentraties, tendensen en effecten van stoffen in het marien milieu

ACG ⁽¹⁾: Coordinatiegroep voor de evaluaties

RTT: regionale werkploegen voor de sub-regios I tot V

(1) Deze structuur wordt uitgeschakeld na goedkeuring van de holistische et regionale Quality Status Reports.

OSPAR structuur na de OSPAR 99 vergadering (Hull)

HOD: Heads of Delegation

CVC: Chairmen and Vice-Chairmen

CC :⁽³⁾ Coordination Committee

PRAM: Programmes and Measures Committee

DIFF: Werkgroep over diffuse bronnen

NUT: Werkgroep over nutriënten

POINT: Werkgroep over puntbronnen

RAD: Werkgroep over radioactieve stoffen

SEBA: ⁽²⁾ Werkgroep over activiteiten in de zee

ASMO: Environmental Assessment and Monitoring Committee

IMPACT: Werkgroep over de impact op het marien milieu

INPUT: Werkgroep over de inputs in het marien milieu

SIME: Werkgroep over de concentraties, tendensen en effecten van stoffen in het marien milieu

ACG ⁽¹⁾: Coordinatiegroep voor de evaluaties

RTT: regionale werkploegen voor de sub-regios I tot V

(1) Deze structuur wordt uitgeschakeld na goedkeuring van de holistische et regionale Quality Status Reports.

(2) Dredging excluded

(3) Dredging included

BIJLAGE III LEDEN VAN DE STRUURGROEP NOORDZEE EN OCEANEN

Voorzitter	M. G. PICHOT BMM Gulledelle 100 1200 BRUSSEL	tel. 02/773 21 22 fax. 02/770 69 72 G.Pichot@mumm.ac.be
Secretaris	M. M. KYRAMARIOS BMM Gulledelle 100 1000 BRUSSEL	tel. 02/773 21 29 fax. 02/770.69.72 M.Kyramarios@mumm.ac.be
Représentants effectifs	Mvr S. VAN VOLSEM Vlaams Gewest VMM A. Van de Maelestraat 96 9320 EREMBODEGEM	tel. 053/72.65.75 fax. 053/72.66.30 c.plasman@vmm.be
	M. B. NIEUWEJAERS Mvr M. BLONDEEL Vlaams Gewest AMINAL Koning Albert II laan 20, bus 8 1000 BRUSSEL	tel. 02/553.80.32 tel. 02/553.78.64 fax. 02/553.80.55 martine.blondeel@lin.vlaanderen.be
	M. B. de KERCKHOVE Waals Gewest DGRNE avenue Prince de Liège 15 5100 NAMEN (Jambes)	tel. 081/32 12 11 fax. 081/32 59 84 B.deKerckhove@rw.be
	Mme. C. SQUILBIN Brussels Hoofdstedelijk Gewest. IBGE - BIM Gulledelle 100 1200 BRUSSEL	tel. 02/775.76.86 fax. 02/775.76.79 csq@ibgebim.be
	M. D. VAN EECKHOUT Task Force Duurzaam Ontwikkeling. Federaal Planbureau Kunstlaan 47-49 1000 BRUSSEL	tel. 02/507.74.76 fax. 02/507.73.73 dve@plan.be

M. H. HERNALSTEEN
Federaal Landbouw
Coördinatie en Overleg
WTC 3 – 23ste verd.
Simon Bolivardlaan 30
1000 BRUSSEL

tel. 02/ 208.49.62
fax. 02/ 208 50 06

Hubert.Hernalsteen@cmlag.fgov.be

Mvr D. DE COCK
Federaal Leefmilieu
Dienst Ridsicobeheersing
RAC- Vesalius
Pachecolaan 19 bus 5
1010 BRUSSEL

tel. 02/210.48.47
fax. 02/210.47.04

douceline.decock@health.fgov.be

M. MONTENY
DWTC-SSTC
Wetenschapsstraat 8
1000 BRUSSEL

tel. 02/238.35.42
fax. 02/230.59.12

mont@belspo.be

BIJLAGE IV LIJST MET INFORMATIEDOCUMENTEN

Januari 1999

MNZ/99/01/01 FN	Ontwerp Agenda
MNZ/98/12/12 FN	Verslag 73ste vergadering van 7 december 1998
MNZ/99/01/02	HOD verslag
MNZ/99/01/03	CONSSO veraslag
MNZ/99/01/05	Uitnodiging voor HARP-HAZ
MNZ/99/01/07	Uitnodiging voor HARP
MNZ/99/01/04	Verslag van de OSPAR-POINT vergadering (Copenhagen, 30-11 04/12/98)
MNZ/99/01/06	Plan van het MNZ jaarverslag voor 1997-1998
MNZ/99/01/08	Uitnodiging voor HARP 2 (Londen 16-18/02/99)
MNZ/99/01/09	Uitnodiging voor HARP-Haz (Londen, 21-22-01-99)
MNZ/99/01/10	Draft EU « Development of Risk Assessment Methodology for the Marine Environment »

Maart 1999

MNZ/99/03/01 FN	Ontwerp Agenda
MNZ/99/01/11 FN	Ontwerp verslag van de 74ste vergadering van 6 januari 1999
MNZ/99/03/03	Verslag van de DYNAMEC intersessionele verg. 13-15/01/99
MNZ/99/03/04	Verslag TT Pest van 20/01/99
MNZ/99/03/05	Ontwerp nota aan Staatsecretaris J. Peeters
MNZ/99/03/06	Speaking note van de EU-Raad
MNZ/99/03/07	Verslag INDSEC –BAT van 22/01/99
MNZ/99/03/08	EU Position Paper voor de CSD
MNZ/99/03/09	Draft 1 van het MNZ jaarverslag
MNZ/99/03/10	Brief van EUCOM i.v.m. de Sintra beslissingen
MNZ/99/03/11	Antwoord van de OSPAR voorzitter aan de EUCOM brief
MNZ/99/03/13	Verslag HARP-HAZ 21-22/01/99
MNZ/99/03/02	Verslag HARP 2 (Londen, 16-18/02/99)
MNZ/99/03/02 Add1	Verslag van JM Wauthier over HARP 2
MNZ/99/03/19	Uitnodiging voor de volgende HARP + 4 definitieve Guidelines
MNZ/99/03/17	ontwerp nota aan het CCPIE over de toekomst van TT Pest
MNZ/99/03/18	Follow up van POINT : Belgisch standpunt i.v.m. een ontwerp Belissing
MNZ/99/03/14	Verslag van de CSD Intersessie (thema Océans)
MNZ/99/03/16	email i.v.m. « mestverwerkingsfabriek » BIOPOWER (Ostende)

April 1999

MNZ/99/04/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/03/20 FN	Ontwerp verslag 75ste vergadering van 15 maart 1999
MNZ/99/04/02	Uitnodiging voor de OSPAR-PRAM vergadering
MNZ/99/04/03	Verslag van de HARP (3) vergadering
MNZ/99/04/04	Follow up status van OSPAR-NEUT
MNZ/99/04/05	Follow up status van OSPAR-DIFF
MNZ/99/04/02 Add 1	Draft OSPAR Measures (under reservation)
MNZ/99/04/06	Verslag INDSEC/BAT van 09/02/99
MNZ/99/04/07	Verslag INDSEC/BAT van 01/04/99
MNZ/99/04/08	Draft ii van de MNZ jaarverslag 1997-1998

Mei 1999

MNZ/99/05/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/04/09 FN	Ontwerp verslag van de 76ste vergadering van 7 april 1999

MNZ/99/05/02	Verslag INDSEC-BAT van 23/04
MNZ/99/05/03	Belgische antwoord aan de « OSPAR – Chlor-Alkali questionnaire »
MNZ/99/05/04	Verslag van ASMO '99
MNZ/99/05/05	Verslag van G. Pichot over de CSD VII partim Oceanen
MNZ/99/05/06	Belgisch input aan HARP-HAZ (Cadmium)
MNZ/99/05/07	General Portotype of HARP-HAZ
MNZ/99/05/08	Uitnodiging voor een Workshop « EQO's Noordzee »
MNZ/99/05/09	Verslag van M. Gedopt over de CSD
MNZ/99/05/10	Draft finaal tekst van de CSD VII i.v.m.oceanen
MNZ/99/05/11	Notification van de inwerkingtreding van de OSPAR '98 maatregelen
MNZ/99/05/12	MAFF 1 day Conference on Nitrates from Agriculture

Juni 1999

MNZ/99/06/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/05/13 FN	Ontwerp verslag van de 77ste vergadering van 12 mei 1999
MNZ/99/06/02	Belgische opmerkingen over de HARP
MNZ/99/06/03	Verslag INDSEC/BAT van 12 mei 1999
MNZ/99/06/04	Verslag van PRAM'99 (MK)
MNZ/99/06/05	Verslag van PRAM '99 (CP)
MNZ/99/06/06	Verslag van HOD (GP)
MNZ/99/06/07	Uitnodiging aan de OSPAR '99 vergadering
MNZ/99/06/08	Nota aan het CCIM i.v.m. OSPAR
MNZ/99/06/09	Definitieve tekst CSD « Oceans and seas »
MNZ/99/06/10	Verslag van HARP-HAZ (MK)
MNZ/99/06/11	Officieel verslag van HARP-HAZ
MNZ/99/06/12	Belgische antwoorden aan de « OSPAR questionnaire on Substitutes »
MNZ/99/06/13	Belgische opmerkingen i.v.m.twee OSPAR voorstellen m.b.t.HAP
MNZ/99/06/14	Verslag van de vergadering van 12 mei '99 met de Troïka
MNZ/99/06/15	Uitnodiging voor de HARP-Drafting Pannel
MNZ/99/06/16	Verslag van HARP-HAZ (SVV)
MNZ/99/06/17	Verslag van de DYNAMEC intersessionele vergadering (CP)
MNZ/99/06/18	Infos « endocrine disruptors in the marine environment » (DIFF follow-up)

September 1999

MNZ/99/09/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/06/19 FN	Ontwerp verslag van de 79ste vergadering van 9 juni 1999
MNZ/99/09/02	Verslag van OSPARCOM 1999
MNZ/99/09/03	Verslag HARP Drafting Pannel (MK)
MNZ/99/09/04	Stand van zaken m.b.t. NEUT '98
MNZ/99/09/06	Verslag INDSEC/BAT van 29 juni '99
MNZ/99/09/08	Draft document from Belgium on small PCB applications (HARP-HAZ)
MNZ/99/09/10	Stand van zaken m.b.t.DIFF '98
MNZ/99/09/11	Officieel verslag van HARP-HAZ
MNZ/99/09/05	Uitnodiging en agenda voor NEUT '99 (Londen, 4-8/1/99)
MNZ/99/09/09	Uitnodiging en agenda voor HARP-HAZ (Berlijn, 21-22/09/99)
MNZ/99/09/11	Uitnodiging en agenda voor DIFF '99 (Bern, 19-22/09/99)
MNZ/99/09/13	Verslag TT Nut van 10/09/99
MNZ/99/09/14	Herwerkte versie van de Belgische reporting i.v.m. de PARCOM Beslissingen 87/1 & 88/1

October 1999

MNZ/99/10/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/09/15 FN	Ontwerp verslag van de 79ste veragadering van 14 september 1999
MNZ/99/10/04	Rapport « Kwik emissies vanuit de industrie »
MNZ/99/10/05	Verslag van DYNAMEC (Stockholm, 6-10/09/99)

MNZ/99/10/06	Verslag van HARP-HAZ (Berlijn, 20-21/09/99)
MNZ/99/10/07	Belgische input voor DIFF'99 (« small PCB's »)
MNZ/99/10/08 FN	MNZ Jarverslag 1997-1998
MNZ/99/10/09	Draft agenda CONSSO (Oslo, 14-15/10/99)
MNZ/99/10/10 F	Verslag van NEUT '99 (Londen, 4-8/09/99)
MNZ/99/10/11 F	Verslag INDSEC-BAT 10/9/99

November 1999

MNZ/99/11/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/10/11 FN	Ontwerp verslag van de 80ste vergadering van 13/10/99
MNZ/99/11/02	Verslag CONSSO (Oslo, 14-15/10/99)
MNZ/99/11/03	Verslag INDSEC/BAT van 07/10/99
MNZ/99/11/04	Informaties m.b.t. POINT (Sevilla, 13-17/11/99)
MNZ/99/11/05	Stand van zaken (submitted documents) Harp-Haz
MNZ/99/11/07	Verslag ICBS-CIPE (Rijssel, 29/10/99)
MNZ/99/11/04 Add 1	Uitnodiging en agenda van POINT '99 (Sevilla, 13-17/11/99)
MNZ/99/11/06	Verslag van DIFF'99 (MK)
MNZ/99/10/08	Uitnodiging en agenda voor Harp-haz (Oslo, 29-30/11/99)
MNZ/99/11/09	Verslag van DIFF '99 (CP)
MNZ/99/11/10 FN	Strucur OSPAR vóór en na OSPAR 1999 (Hull)
MNZ/99/11/11	Finse « questionnaire » over Pentachlorophenol
MNZ/99/11/12	Document DIFF 99/03/49 om in te vullen

December 1999

MNZ/99/12/01 FN	Ontwerp agenda
MNZ/99/11/13 FN	Ontwerp verslag van de 81ste vergadering van 10/11/99
MNZ/99/12/02	Verslag van HOD (Londen, 24-25/11/99)
MNZ/99/12/03	Agenda van de Harp Intersessional Group vergadering (Brussel, 9-10/12/99)
MNZ/99/12/05	Verslag van Harp-Haz (Oslo, 29-30/11/99)
MNZ/99/12/06	Brief van de OSPAR voorzitter aan Mvr de Minister Alvoet (copie)
MNZ/99/12/07	Draft Reporting Format van de PARCOM Beslissing 92/3
MNZ/99/12/08	Stand van Zaken m.b.t. het dossier « KB SSCP »
MNZ/99/12/09 FN	Ontwerp verslag van de 82ste vergadering van 8 december 1999

BIJLAGE V AFKORTINGENLIJST

ASMO	Assessment and Monitoring
BARCOM	Vergadering van de partijen van het Barcelona - Verdrag
BAT	Bat Reference Document
BMM	Beheerseenheid voor het Mathematisch Model van de Noordzee
CCIM	Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid
DIFF	Werkgroep over Diffuse bronnen van verontreiniging
DYNAMEC	ad-hoc- groep voor het selecteren en prioriteren van gevaarlijke stoffen
EU	Europese Unie
EUCOM	Europese Commissie
EUROSTAT	Europese instelling voor statistiek
GP	Global Plan of Action (UNEP)
HARP	Harmonized Quantification and Reporting Procedures for Nutrients
HARP-HAZ	Harmonized Quantification and Reporting Procedures for Hazardous Substances
HELCOM	Helsinki - Commissie
ICG	Intersessional Contact Group
ICL	Interministeriële Conferentie Leefmilieu
IEF	IPPC BAT Exchange Forum
IFCS	Intergovernmental Forum on Chemical Safety
IMM	Intermediate Ministerial Meeting
IMO	International Maritime Organisation
JAMP	Joint Assessment and Monitoring Programme
MNZ	Stuurgroep Noordzee en Oceanen (ex-Technische Commissie Noordzee)
NSC	North Sea Conference
NEUT	Werkgroep over nutriënten en eutrofiëring
OSPAR	Verdrag voor de bescherming van het Noordoosterlijke deel van de Atlantische Oceaan
OSPARCOM	OSPAR - Commissie
PAH	Polycyclic Aromatic Hydrocarbons
PARCOM	Commissie van Parijs
PCB	Poly Chloro Biphenyls
PCP	Pentachlorophenol
PCT	Poly Chloro Triphenyls
POINT	Werkgroep over verontreiniging vanuit puntbronnen
POP's	Persistent Organic Pollutants
PRAM	Programmes and Measures Committee
SG	Stuurgroep
TBT	Tributyltin
TT Pest	Task Team Pesticiden
TT Nut	Task Team Nutriënten
TWG	Technical Working Group
UN-CSD	Commissie voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties

